

Sosyal Güvenlik ve İş Mevzuatı Sirküler No: 16

İstanbul, 25 Mart 2024

Konu: Hastalık ve analık halinde mevcut geçici iş göremezlik hesap yöntemine Anayasa Mahkemesi iptali geldi.

21 Mart 2024 tarih ve 32496 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Anayasa Mahkemesinin 1/2/2024 Tarihli ve E: 2021/61, K: 2024/31 Sayılı Kararı ile;

Özetle;

5510 sayılı SGK Kanununun 17. Maddesinin birinci fıkrasında yer alan “...hastalık ve analık...” ve “...analık ve hastalık halinde ise iş göremezliğin başladığı tarihten önceki oniki aydaki...” ibareleri ile ikinci cümlesi iptal edilmiştir. Kararın Resmî Gazete’de yayımlanmasından başlayarak dokuz ay sonra (21/12/2024) yürürlüğe gireceği hüküm altına alınmıştır.

İlgili madde esasen 15.4.2021 tarih ve 7316 sayılı Kanununun 9.maddesi ile; hastalık ve analık halinde geçici iş göremezlik hesabından suistimal ile fazla yapılacak ödeneklerin önüne geçilmesi amacıyla değişikliğe gidilmiş idi. Yapılan değişiklikle madde;

“İş kazası, meslek hastalığı, hastalık ve analık hallerinde verilecek ödeneklerin veya bağlanacak gelirlerin hesabına esas tutulacak günlük kazanç iş kazasının olduğu, meslek hastalığında ise iş göremezliğin başladığı tarihten önceki oniki aydaki son üç ay içinde; analık ve hastalık halinde ise iş göremezliğin başladığı tarihten önceki oniki aydaki 80 inci maddeye göre hesaplanacak prime esas kazançlar toplamının, bu kazançlara esas prim ödeme gün sayısına bölünmesi suretiyle hesaplanır. Ancak, iş göremezliğin başladığı tarihten önceki son bir yıl içerisinde 180 günden az kısa vadeli sigorta primi bildirilmiş olanlara hastalık ve analık halinde ödeneğe esas tutulacak günlük kazanç, iş göremezliğin başladığı tarihteki günlük prime esas kazanç alt sınırının iki katını geçemez.” Şekli almış idi.

Bu şekilde hastalık ve analık halinde geçici göremezlik hesabı işkazası ve meslek hastalığına göre farklılaştırılmış, ödeneğe esas ortalama günlük kazanç sınırları azaltılmıştır. Analık ve hastalık halinde son 12 aylık dönemdeki kazançların dikkate alınması esas getirilmiş, ilaveten kişinin son yılda 180 günden az prim ödemesi varsa bu defa, iş göremezliğin başladığı tarihteki günlük prime esas kazanç alt sınırının iki katını geçemeyecek şekilde ödeneğe esas kazançlara üst sınır getirilmiştir. Mahkeme suistimal halinde SGK denetim elemanlarının eksikliği gidermesi gerektiği, suistimal eden kişiler yanında kurallara uyan kişiler bakımından bir güvencenin getirilmediği gerekçesi ile hükmü iptal etmiştir.

Düzenleme 21.12.2024 tarihinde yürürlüğe girecektir. Konuya ilişkin SGK Genelgesi beklenmektedir.

Söz konusu Karar sirkülerimiz ekinde dikkatinize sunulmaktadır.

Saygılarımızla.
Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.
Erkan Baykuş

Kuzey YMM ve Bağımsız
Denetim A.Ş.
Maslak Mahallesi
Eski Büyükdere Cad.
Orjin Maslak Plaza
No: 27 Kat: 1-5 Sarıyer
İstanbul - Turkey
Tel: +90 (212) 315 30 00
Fax: +90 (212) 234 10 67
www.vergidegundem.com
www.ey.com

Bu dokümanda yer alan açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermektedir. EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.'ye, işbu dokümanın içeriğinden kaynaklanan veya içeriğine ilişkin olarak ortaya çıkan sonuçlardan dolayı herhangi bir sorumluluk iddiasında bulunulamaz.